

HỌC VIỆN CÔNG NGHỆ BƯU CHÍNH VIỄN THÔNG

NGUYỄN DUY HÙNG

**ỨNG DỤNG CÁC PHƯƠNG PHÁP HỌC MÁY ĐỀ PHÂN VÙNG
ẢNH VÀ XÂY DỰNG ỨNG DỤNG XÁC ĐỊNH BỌT KHÍ TRONG
CHẤT LỎNG**

ĐỒ ÁN TỐT NGHIỆP THẠC SĨ KỸ THUẬT
(Theo định hướng ứng dụng)

HÀ NỘI – 2025

HỌC VIỆN CÔNG NGHỆ BƯU CHÍNH VIỄN THÔNG

NGUYỄN DUY HÙNG

**ỨNG DỤNG CÁC PHƯƠNG PHÁP HỌC MÁY ĐỀ PHÂN VÙNG
ẢNH VÀ XÂY DỰNG ỨNG DỤNG XÁC ĐỊNH BỌT KHÍ TRONG
CHẤT LỎNG**

Chuyên ngành: HỆ THỐNG THÔNG TIN
Mã số: 8.52.02.08

ĐỒ ÁN TỐT NGHIỆP THẠC SĨ KỸ THUẬT

(Theo định hướng ứng dụng)

NGƯỜI HƯỚNG DẪN KHOA HỌC : TS. NGUYỄN TẮT THẮNG

HÀ NỘI – 2025

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan nội dung trình bày luận văn này là do sự tìm hiểu và nghiên cứu của bản thân. Các kết quả nghiên cứu của các tác giả khác đều được trích dẫn cụ thể.

Luận văn này chưa được bảo vệ tại bất kỳ một hội đồng bảo vệ luận văn thạc sĩ nào trong nước và nước ngoài. Đồng thời, đến nay cũng chưa được công bố trên bất kỳ phương tiện thông tin truyền thông nào.

Tác giả luận văn

NGUYỄN DUY HƯNG

LỜI CẢM ƠN

Lời đầu tiên tác giả xin được bày tỏ lòng biết ơn chân thành tới: TS. Nguyễn Tất Thắng đã tận tình hướng dẫn và định hướng cho tôi trong suốt quá trình làm luận văn.

Tôi xin chân thành cảm ơn Ban lãnh đạo Học viện Công nghệ Bưu chính Viễn thông, Khoa Đào tạo Sau Đại học và quý thầy, cô và các bạn học viên đã tạo điều kiện tốt nhất và giúp đỡ tôi hoàn thành luận văn này.

Tôi xin bày tỏ sự biết ơn tới gia đình, bạn bè và đồng nghiệp đã khích lệ, động viên giúp đỡ cho tôi trong quá trình học tập và thực hiện luận văn.

Cuối cùng, mặc dù trong quá trình thực hiện luận văn này, tôi đã nỗ lực và cố gắng bằng tất cả khả năng của mình, nhưng không thể tránh khỏi những thiếu sót, tôi rất mong nhận được sự thông cảm và góp ý quý báu của quý thầy, cô và các bạn đọc.

Hà nội, ngày tháng năm 2025

Tác giả luận văn

NGUYỄN DUY HƯNG

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT	v
DANH MỤC BẢNG BIỂU	vi
DANH MỤC HÌNH VẼ	vii
MỞ ĐẦU	8
1. Lý do chọn đề tài.....	8
2. Tổng quan về vấn đề nghiên cứu	9
3. Mục tiêu nghiên cứu của đề tài.....	10
4. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu của đề tài.....	10
5. Phương pháp nghiên cứu của đề tài	11
CHƯƠNG 1 CƠ SỞ LÝ LUẬN	12
1.1. Khái quát về hiện tượng bọt khí trong chất lỏng	12
1.2. (Viết chèn hoặc Copy - Paste special unformatted vào đây).....	12
1.2.1. (Viết chèn hoặc Copy - Paste special unformatted vào đây)	12
1.2.2. Thực trạng ứng dụng công nghệ thông tin	12
1.3. (Viết chèn hoặc Copy - Paste special unformatted vào đây).....	13
1.3.1. (Viết chèn hoặc Copy - Paste special unformatted vào đây)	13
1.3.2. (Viết chèn hoặc Copy - Paste special unformatted vào đây)	13
1.3.2.1. (Viết chèn hoặc Copy - Paste special unformatted vào đây)	13
1.3.2.2. (Viết chèn hoặc Copy - Paste special unformatted vào đây).....	13
1.3.2.3. (Viết chèn hoặc Copy - Paste special unformatted vào đây)	13
1.3.2.4. (Viết chèn hoặc Copy - Paste special unformatted vào đây).....	14
1.4. Kết luận Chương 1	14
CHƯƠNG 2 NGHIÊN CỨU VÀ PHÂN TÍCH MỘT SỐ PHƯƠNG PHÁP PHÂN VÙNG ẢNH	15
2.1. Phân đoạn dựa trên phân ngưỡng cường độ sáng (Threshold).....	15
2.1.1. Lý thuyết cơ sở của ngưỡng cường độ.....	15
2.1.2. Các kỹ thuật ngưỡng hình ảnh.....	17
2.1.2.1. Ngưỡng toàn cục (Global Thresholding).....	17
2.1.2.1.1. Lý thuyết.....	17
2.1.2.1.2. Thuật toán đơn giản để tìm ngưỡng toàn cục.....	17
2.1.2.1.3. Tìm ngưỡng toàn cục tối ưu bằng phương pháp Otsu	19

2.1.2.1.4. Sử dụng phương pháp làm mịn để nâng cao ngưỡng toàn cục	24
2.1.2.1.5. Sử dụng biên ảnh để cải thiện ngưỡng toàn cục.....	24
2.1.2.2. Ngưỡng cục bộ/thích ứng (adaptive thresholding).....	24
2.1.3. (Viết chèn hoặc Copy - Paste special unformatted vào đây).....	24
2.2. Phân đoạn dựa trên cạnh (Edge-based segmentation).....	25
2.2.1. (Viết chèn hoặc Copy - Paste special unformatted vào đây)	25
2.2.2. (Viết chèn hoặc Copy - Paste special unformatted vào đây)	25
2.3. Phương pháp phân vùng ảnh dựa trên mạng nơ-ron tích chập (CNN)	25
2.3.1. (Viết chèn hoặc Copy - Paste special unformatted vào đây)	25
2.3.2. (Viết chèn hoặc Copy - Paste special unformatted vào đây)	25
2.4. Nghiên cứu, phân tích và ứng dụng mô hình học máy StartDist.....	25
2.3.1. (Viết chèn hoặc Copy - Paste special unformatted vào đây)	25
2.3.2. (Viết chèn hoặc Copy - Paste special unformatted vào đây)	25
2.5. Kết luận Chương 2	26
CHƯƠNG 3 XÂY DỰNG ỨNG DỤNG PHÂN VÙNG ẢNH DỰA TRÊN	
MẠNG NƠ-RON TÍCH CHẬP VÀ MÔ HÌNH STARDIST.....	27
3.1. (Viết chèn hoặc Copy - Paste special unformatted vào đây).....	27
3.1.1. (Viết chèn hoặc Copy - Paste special unformatted vào đây)	27
3.1.2. (Viết chèn hoặc Copy - Paste special unformatted vào đây)	27
3.2. (Viết chèn hoặc Copy - Paste special unformatted vào đây).....	27
3.2.1. (Viết chèn hoặc Copy - Paste special unformatted vào đây)	27
3.2.2. (Viết chèn hoặc Copy - Paste special unformatted vào đây)	28
3.3. Kết luận Chương 3	28
KẾT LUẬN.....	29
TÀI LIỆU THAM KHẢO	30
BẢN CAM ĐOAN.....	31
PHỤ LỤC	33

(Để làm mục lục tự động thì các đề mục chương phải dùng Styles Heading 1, 2, ... theo đúng mẫu. Nên copy các đề mục chương đã có ra và chèn text mới vào.

Khi cập nhật mục lục thì chọn Right click trên Mục lục, chọn Update Fields là tạo được mục lục tự động)

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

STT	Từ viết tắt	Thuật ngữ tiếng Việt
1	CSDL	Cơ sở dữ liệu
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
10		
11		
12		
13		
14		

DANH MỤC BẢNG BIỂU

Bảng 1.1 Các chức năng chính trong hệ thống phần mềm quản lý đào tạo	14
--	----

(Để làm danh mục bảng biểu tự động thì các tên bảng phải dùng Styles TableCaption theo đúng mẫu. Nên copy các tên bảng đã có ra và chèn text mới vào.

Khi cập nhật danh mục bảng biểu thì chọn Right click trên danh mục, chọn Update Fields là tạo được danh mục bảng biểu tự động)

DANH MỤC HÌNH VẼ

Hình 1.1 (Viết chèn hoặc Copy - Paste special unformatted vào đây)	13
Hình 1.2 (Viết chèn hoặc Copy - Paste special unformatted vào đây)	14
Hình 1.3 (Viết chèn hoặc Copy - Paste special unformatted vào đây)	14
Hình 2.1 Biểu đồ cường độ (Global Thresholding)	16
Hình 2.1 (Viết chèn hoặc Copy - Paste special unformatted vào đây)	24
Hình 2.2 (Viết chèn hoặc Copy - Paste special unformatted vào đây)	24
Hình 3.1 (Viết chèn hoặc Copy - Paste special unformatted vào đây)	27
Hình 3.2 (Viết chèn hoặc Copy - Paste special unformatted vào đây)	27

(Để làm danh mục hình vẽ tự động thì các tên hình vẽ phải dùng Styles FigureCaption theo đúng mẫu. Nên copy các tên hình đã có ra và chèn text mới vào.

Khi cập nhật danh mục hình vẽ thì chọn Right click trên danh mục, chọn Update Fields là tạo được danh mục hình vẽ tự động)

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Bọt khí là một hiện tượng phổ biến trong lĩnh vực công nghiệp và các ngành khác. Trong sản xuất công nghiệp, bọt khí làm giảm chất lượng sản phẩm, cản trở quá trình truyền nhiệt, truyền khối, gây mài mòn thiết bị và tăng chi phí sản xuất do yêu cầu sử dụng thiết bị khử bọt. Trong y học và sinh học, bọt khí trong mạch máu có thể gây tắc mạch, đặc biệt nguy hiểm trong các ca phẫu thuật và quá trình sử dụng thiết bị y tế như máy lọc máu. Tương tự, trong thực phẩm và đồ uống, bọt khí ảnh hưởng đến hương vị, độ ổn định và hình thức của các sản phẩm như bia, nước giải khát và sữa; vì vậy, việc kiểm soát bọt là cần thiết để duy trì chất lượng và trải nghiệm của người tiêu dùng. Trong hóa học và dược phẩm, bọt khí có thể làm thay đổi tốc độ phản ứng và ảnh hưởng đến độ tinh khiết của dược phẩm, trong khi trong ngành khoa học vật liệu, chúng làm giảm độ bền, gây rỗ bề mặt và giảm tuổi thọ của sản phẩm như cao su, nhựa và kính. Cuối cùng, trong xử lý môi trường và nước thải, bọt khí gây cản trở cho các quy trình sinh học và hóa học, làm giảm hiệu suất xử lý nước thải.

Phân vùng ảnh là một kỹ thuật quan trọng trong xử lý ảnh, có vai trò phân chia ảnh thành các vùng có đặc trưng thống nhất. Đây là bước tiền xử lý cần thiết cho nhiều ứng dụng xử lý ảnh khác, chẳng hạn như nhận dạng đối tượng, theo dõi chuyển động, phân tích hình ảnh y tế, v.v. Trong những năm qua, các phương pháp phân vùng ảnh đã được nghiên cứu và phát triển mạnh mẽ. Các phương pháp cổ điển như phân vùng dựa trên ngưỡng, phân vùng dựa trên tính liên tục, phân vùng dựa trên thuộc tính, ... đã được nghiên cứu và phát triển từ lâu. Tuy nhiên, các phương pháp này có một số hạn chế như: nhạy cảm với điều kiện ánh sáng và màu sắc, khả năng xử lý nhiễu chưa tốt, khả năng xử lý biên giới không rõ ràng, ... Do đó, việc áp dụng các phương pháp cổ thường tỏ ra thiếu chính xác trong việc xác định bọt trong chất lỏng.

Để khắc phục các hạn chế của các phương pháp cổ điển, với đề tài “ỨNG DỤNG CÁC PHƯƠNG PHÁP HỌC MÁY ĐỂ PHÂN VÙNG ẢNH VÀ XÂY DỰNG ỨNG DỤNG XÁC ĐỊNH BỌT KHÍ TRONG CHẤT LỎNG” em xin được nghiên cứu các

phương pháp phân vùng ảnh dựa trên các phương pháp học máy để cải thiện tính chính xác trong việc xác định bọt khí trong chất lỏng.

2. Tổng quan về vấn đề nghiên cứu

Phân vùng ảnh là một kỹ thuật quan trọng trong xử lý ảnh, có vai trò phân chia ảnh thành các vùng có đặc trưng thống nhất. Trong những năm qua, các phương pháp phân vùng ảnh đã được nghiên cứu và phát triển mạnh mẽ, trải qua hai giai đoạn chính:

Giai đoạn sử dụng các phương pháp truyền thống:

Trong giai đoạn này, các phương pháp phân vùng ảnh chủ yếu dựa trên các đặc trưng đơn giản của ảnh, chẳng hạn như giá trị cường độ, độ tương phản, độ đồng nhất, v.v. Các phương pháp này có một số hạn chế như:

- Độ nhạy với nhiễu: Các phương pháp này dễ bị ảnh hưởng bởi nhiễu trong ảnh.
- Không linh hoạt: Các phương pháp này chỉ áp dụng được cho các loại ảnh nhất định.
- Yêu cầu nhiều tham số: Các phương pháp này thường yêu cầu người dùng cung cấp nhiều tham số.

Hiện nay – kết hợp với các phương pháp học máy:

Với sự phát triển của học máy, các phương pháp phân vùng ảnh mới dựa trên trí tuệ nhân tạo đã được phát triển. Các phương pháp này sử dụng các mô hình học máy để học các đặc trưng phức tạp của ảnh, từ đó phân vùng ảnh một cách hiệu quả hơn.

Mạng nơ-ron tích chập (CNN) là một phương pháp phân vùng ảnh dựa trên học máy được sử dụng phổ biến nhất. CNN hoạt động bằng cách sử dụng các bộ lọc tích chập để trích xuất các đặc trưng cục bộ của ảnh. Các đặc trưng này sau đó được sử dụng để phân loại các pixel của ảnh thành các vùng.

CNN có những ưu điểm vượt trội so với các phương pháp phân vùng ảnh cổ điển, chẳng hạn như:

- Khả năng chống nhiễu tốt: CNN có thể sử dụng các đặc trưng phức tạp của ảnh để chống lại nhiễu.
- Linh hoạt hơn: CNN có thể áp dụng được cho nhiều loại ảnh khác nhau.
- Yêu cầu ít tham số hơn: CNN thường chỉ yêu cầu một số tham số cơ bản.

3. Mục tiêu nghiên cứu của đề tài

Mục đích của nghiên cứu này là tìm hiểu về các phương pháp phân vùng ảnh cổ điển và hiện đại (dựa trên mạng nơ ron tích chập), xây dựng ứng dụng phân vùng ảnh sử dụng học sâu, áp dụng cho bài toán xác định bọt khí trong chất lỏng để nâng cao độ chính xác phân vùng ảnh trong công nghiệp và có thể công bố kết quả nghiên cứu.

Cụ thể, nghiên cứu sẽ thực hiện các nội dung sau:

- Tìm hiểu một số phương pháp phân vùng ảnh cổ điển như: Phân đoạn dựa trên ngưỡng (Threshold), phân đoạn dựa trên cạnh (Edge-based segmentation).
- Tìm hiểu phương pháp phân vùng ảnh dựa trên mạng nơ ron tích chập (CNN) và mô hình stardist.
- Xây dựng ứng dụng phân vùng ảnh dựa trên mạng nơ ron tích chập và mô hình stardist, áp dụng cho việc xác định bọt trong chất lỏng.
- Định hướng công bố kết quả nghiên cứu.

4. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu của đề tài

Đối tượng nghiên cứu

Đối tượng nghiên cứu của đề tài là các phương pháp phân vùng ảnh, bao gồm các phương pháp phân vùng ảnh cổ điển và hiện đại (dựa trên mạng nơ ron tích chập). Và áp dụng phương pháp phân vùng ảnh dựa trên mạng nơ ron tích chập và mô hình stardist để xác định bọt trong chất lỏng.

Phạm vi nghiên cứu

Phạm vi nghiên cứu của đề tài này bao gồm các nội dung sau:

- Nghiên cứu lý thuyết về các phương pháp phân vùng ảnh cổ điển và hiện đại.
- Xây dựng ứng dụng phân vùng ảnh dựa trên phương pháp hiện đại (dựa trên mạng nơ ron tích chập và mô hình học máy startdist).
- Đánh giá hiệu quả của ứng dụng phân vùng ảnh trên các tập dữ liệu thực tế.
- Viết bài báo đăng lên tạp chí có uy tín.

5. Phương pháp nghiên cứu của đề tài

Phương pháp nghiên cứu được sử dụng trong đề tài này bao gồm các phương pháp sau:

- Nghiên cứu lý thuyết: Nghiên cứu và đánh giá ưu điểm và nhược điểm của các phương pháp phân vùng ảnh cổ điển và hiện đại. Nghiên cứu mô hình học máy stardist, từ đó áp dụng cho bài toán xác định bọt khí trong chất lỏng.
- Nghiên cứu thực nghiệm: Nghiên cứu thực nghiệm sẽ sử dụng các tiêu chí đánh giá sau:
 - Độ chính xác: Tỷ lệ số bọt khí được phân vùng chính xác trên tổng số bọt khí thực thể đã cho trong ảnh.
 - Tốc độ: Thời gian cần thiết để thực hiện phân vùng ảnh.
 - Khả năng mở rộng: Khả năng áp dụng phương pháp cho các hình ảnh có độ phân giải cao hoặc các hình ảnh có nhiễu cao.

CHƯƠNG 1 CƠ SỞ LÝ LUẬN

1.1. Khái quát về hiện tượng bọt khí trong chất lỏng

Bọt khí là hiện tượng vật lý xảy ra khi một hoặc nhiều bọt khí nhỏ được hình thành trong một chất lỏng hoặc chất rắn. Những bọt khí này thường có hình cầu hoặc hình dạng gần giống cầu và chứa không khí hoặc một loại khí khác bên trong. Bọt khí có thể được hình thành qua nhiều quá trình khác nhau, bao gồm phản ứng hóa học, sự khuấy trộn, hoặc sự gia tăng nhiệt độ.

Bọt khí thường được hình thành từ các bọt nhỏ, ngăn cách nhau bằng lớp màng mỏng. Kích thước và hình dạng của bọt khí có thể thay đổi tùy thuộc vào điều kiện môi trường (như áp suất, nhiệt độ, và độ nhớt của chất lỏng). Bọt khí có khả năng nổi lên bề mặt chất lỏng do sự chênh lệch mật độ giữa khí và chất lỏng. Chúng cũng có thể di chuyển và tương tác với nhau, tạo thành các cấu trúc bọt lớn hơn.

Bọt khí có khả năng nổi lên bề mặt chất lỏng do sự chênh lệch mật độ giữa khí và chất lỏng. Chúng cũng có thể di chuyển và tương tác với nhau, tạo thành các cấu trúc bọt lớn hơn.

1.2. (Viết chèn hoặc Copy - Paste special unformatted vào đây)

1.2.1. (Viết chèn hoặc Copy - Paste special unformatted vào đây)

...

(Viết chèn hoặc Copy - Paste special unformatted vào đây)

...

1.2.2. Thực trạng ứng dụng công nghệ thông tin

...

(Viết chèn hoặc Copy - Paste special unformatted vào đây)

...

(Chèn hình vào đây)

Hình 1.1 (Viết chèn hoặc Copy - Paste special unformatted vào đây)

...

(Viết chèn hoặc Copy - Paste special unformatted vào đây)

...

1.3. (Viết chèn hoặc Copy - Paste special unformatted vào đây)

1.3.1. (Viết chèn hoặc Copy - Paste special unformatted vào đây)

...

(Viết chèn hoặc Copy - Paste special unformatted vào đây)

...

1.3.2. (Viết chèn hoặc Copy - Paste special unformatted vào đây)

...

(Viết chèn hoặc Copy - Paste special unformatted vào đây)

...

1.3.2.1. (Viết chèn hoặc Copy - Paste special unformatted vào đây)

...

(Viết chèn hoặc Copy - Paste special unformatted vào đây)

...

1.3.2.2. (Viết chèn hoặc Copy - Paste special unformatted vào đây)

...

(Viết chèn hoặc Copy - Paste special unformatted vào đây)

...

1.3.2.3. (Viết chèn hoặc Copy - Paste special unformatted vào đây)

...

(Viết chèn hoặc Copy - Paste special unformatted vào đây)

...

(Chèn hình vào đây)

Hình 1.2 (Viết chèn hoặc Copy - Paste special unformatted vào đây)

...

Bảng 1.1 Các chức năng chính trong hệ thống phần mềm quản lý đào tạo

...

1.3.2.4. (Viết chèn hoặc Copy - Paste special unformatted vào đây)

...

(Viết chèn hoặc Copy - Paste special unformatted vào đây)

...

(Chèn hình vào đây)

Hình 1.3 (Viết chèn hoặc Copy - Paste special unformatted vào đây)

...

1.4. Kết luận Chương 1

...

(Viết chèn hoặc Copy - Paste special unformatted vào đây)

...

CHƯƠNG 2 NGHIÊN CỨU VÀ PHÂN TÍCH MỘT SỐ PHƯƠNG PHÁP PHÂN VÙNG ẢNH

2.1. Phân đoạn dựa trên phân ngưỡng cường độ sáng (Threshold)

Trong xử lý hình ảnh kỹ thuật số, ngưỡng là phương pháp phân đoạn hình ảnh đơn giản nhất. Nó đóng vai trò quan trọng trong xử lý hình ảnh vì nó cho phép phân đoạn và trích xuất thông tin quan trọng từ hình ảnh. Bằng cách chia hình ảnh thành các vùng riêng biệt dựa trên cường độ điểm ảnh hoặc giá trị điểm ảnh, ngưỡng giúp phân biệt các đối tượng hoặc đặc điểm quan tâm với nền. Kỹ thuật này được sử dụng rộng rãi trong nhiều ứng dụng khác nhau như phát hiện đối tượng, phân đoạn hình ảnh và nhận dạng ký tự, cho phép phân tích và diễn giải hiệu quả các hình ảnh kỹ thuật số. Ngoài ra, ngưỡng hình ảnh có thể nâng cao chất lượng hình ảnh bằng cách giảm nhiễu và cải thiện độ rõ nét hình ảnh tổng thể.

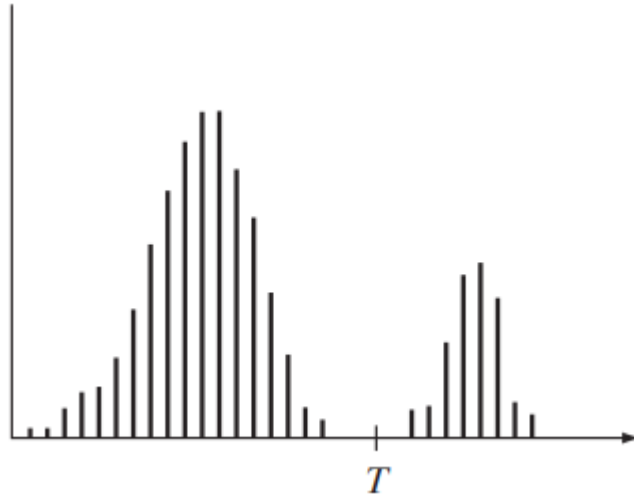
2.1.1. Lý thuyết cơ sở của ngưỡng cường độ

Ngưỡng hình ảnh liên quan đến việc chia một ảnh thành hai hoặc nhiều vùng dựa trên mức cường độ, cho phép phân tích và trích xuất dễ dàng các đặc điểm mong muốn. Bằng cách đặt giá trị ngưỡng, các pixel có cường độ trên hoặc dưới ngưỡng có thể được phân loại theo đó. Kỹ thuật này hỗ trợ các tác vụ như phát hiện đối tượng, phân đoạn và nâng cao hình ảnh.

Ngưỡng ảnh là một kỹ thuật đơn giản hóa ảnh thang độ xám thành ảnh nhị phân bằng cách phân loại từng giá trị pixel thành đen hoặc trắng dựa trên mức cường độ hoặc mức độ xám so với giá trị ngưỡng. Kỹ thuật này giảm ảnh xuống chỉ còn hai mức cường độ, giúp dễ dàng xác định và cô lập các đối tượng quan tâm. Chuyển đổi ảnh nhị phân cho phép xử lý và phân tích ảnh hiệu quả, cho phép nhiều ứng dụng thị giác máy tính như phát hiện cạnh và nhận dạng mẫu.

Trong các thuật toán xử lý hình ảnh, nguyên tắc phân loại pixel dựa trên ngưỡng cường độ được sử dụng rộng rãi. Bằng cách thiết lập một giá trị ngưỡng cụ thể, các pixel có mức cường độ trên ngưỡng được phân loại là màu trắng, trong khi các pixel

dưới ngưỡng được phân loại là màu đen. Nguyên tắc này tạo thành nền tảng cho nhiều kỹ thuật tăng cường hình ảnh khác nhau giúp trích xuất các đặc điểm quan trọng từ hình ảnh để phân tích thêm.

Hình 2.1 Biểu đồ cường độ (Histogram)

Giả sử rằng biểu đồ cường độ trong Hình 2.1 tương ứng với một hình ảnh $f(x,y)$ bao gồm các vật thể sáng trên nền tối, theo cách mà các điểm ảnh của vật thể và nền có các giá trị cường độ được nhóm thành hai vùng chính. Một cách rõ ràng để tách các vật thể ra khỏi nền là chọn một ngưỡng, T , ngưỡng này sẽ phân chia các vùng này. Sau đó, bất kỳ điểm nào (x,y) trong hình ảnh $f(x,y) > T$ được gọi là điểm vật thể; ngược lại, điểm này được gọi là điểm nền. Nói cách khác, hình ảnh phân đoạn, $g(x,y)$, được cho bởi:

$$g(x,y) = \begin{cases} 1 & \text{nếu } f(x,y) > T \\ 0 & \text{nếu } f(x,y) \leq T \end{cases}$$

Khi T là hằng số áp dụng cho toàn bộ hình ảnh, quá trình này được gọi là ngưỡng toàn cục. Khi giá trị của T thay đổi trong ảnh, quá trình này được gọi là ngưỡng biến. Thuật ngữ ngưỡng cục bộ hoặc ngưỡng vùng đôi khi được sử dụng để chỉ loại ngưỡng biến trong đó giá trị của T tại bất kỳ điểm nào (x,y) trong ảnh phụ thuộc vào các thuộc tính của vùng lân cận của (x,y) (ví dụ, cường độ trung bình của các điểm ảnh trong vùng lân cận đó). Nếu T phụ thuộc trực tiếp vào tọa độ không gian (x,y) ,

thì ngưỡng biến thường được gọi là ngưỡng động hoặc ngưỡng thích ứng. Tuy nhiên, các thuật ngữ này không được sử dụng một cách nhất quán và có thể được dùng thay thế lẫn nhau trong tài liệu xử lý hình ảnh.

2.1.2. Các kỹ thuật ngưỡng hình ảnh

2.1.2.1. Ngưỡng toàn cục (Global Thresholding)

2.1.2.1.1. Lý thuyết

Global Thresholding là một trong các kỹ thuật phân ngưỡng (Threshold) đơn giản, được sử dụng rộng rãi, trong đó một giá trị ngưỡng duy nhất được áp dụng trên toàn bộ hình ảnh để phân chia các điểm ảnh thành hai nhóm: đối tượng (foreground) và nền (background). Mục tiêu của ngưỡng toàn cục là xác định ranh giới giữa các điểm ảnh thuộc đối tượng và các điểm ảnh thuộc nền, dựa trên cường độ sáng của từng điểm ảnh.

Hình 2.2 Ví dụ sử dụng ngưỡng toàn cục

2.1.2.1.2. Thuật toán đơn giản để tìm ngưỡng toàn cục

Ở một số trường hợp đơn giản khi mà các phân bố cường độ của các điểm ảnh của đối tượng và nền khác biệt rõ ràng, có thể sử dụng một ngưỡng duy nhất (toàn cục)

áp dụng cho toàn bộ hình ảnh. Dù ngưỡng toàn cục là phương pháp phù hợp trong nhiều trường hợp, thì chúng vẫn cần có một phương pháp, thuật toán tự động để tìm ra được ngưỡng phù hợp. Dưới đây là thuật toán đơn giản nhất để có thể tìm ra được ngưỡng phù hợp:

Bước 1: Khởi tạo ngưỡng

Ban đầu, chọn một giá trị ước lượng cho ngưỡng toàn cục T . Ngưỡng này sẽ giúp phân biệt các điểm ảnh thuộc đối tượng (foreground) và nền (background) trong hình ảnh.

Thường là chọn giá trị trung bình cường độ sáng của toàn bộ hình ảnh làm ngưỡng ban đầu T

Bước 2: Phân đoạn dựa trên ngưỡng

Dùng giá trị ngưỡng T đã chọn để phân loại các điểm ảnh thành hai nhóm:

- $G1$: nhóm các điểm ảnh có cường độ lớn hơn T (thường là thuộc đối tượng).
- $G2$: nhóm các điểm ảnh có cường độ nhỏ hơn hoặc bằng T (thường là thuộc nền).

Bước 3: Tính giá trị trung bình cho mỗi nhóm

Tính trung bình cường độ sáng của các điểm ảnh trong mỗi nhóm:

- $m1$: Trung bình cường độ của nhóm $G1$
- $m2$: Trung bình cường độ của nhóm $G2$

Bước 4: Cập nhật ngưỡng mới

Cập nhật ngưỡng mới bằng cách lấy trung bình của $m1$ và $m2$

$$T = \frac{1}{2}(m1 + m2)$$

Ngưỡng này sẽ được dùng cho vòng lặp tiếp theo để tiếp tục cải thiện độ chính xác.

Bước 5: Lặp lại

Quá trình trên (từ Bước 2 đến Bước 4) sẽ được lặp lại cho đến khi sự chênh lệch giữa các giá trị ngưỡng T của các vòng lặp kế tiếp nhỏ hơn một giá trị nhỏ ΔT được xác định trước. Điều này đảm bảo rằng thuật toán dừng lại khi giá trị ngưỡng đã ổn định và không thay đổi nhiều nữa.

Thuật toán này hoạt động hiệu quả trong các tình huống mà biểu đồ cường độ của hình ảnh có hai "đỉnh" rõ rệt, tương ứng với các điểm ảnh của đối tượng và nền. Điều này có nghĩa là cường độ của các điểm ảnh trong đối tượng và nền khác biệt đủ rõ để có thể xác định một ngưỡng duy nhất phân tách chúng.

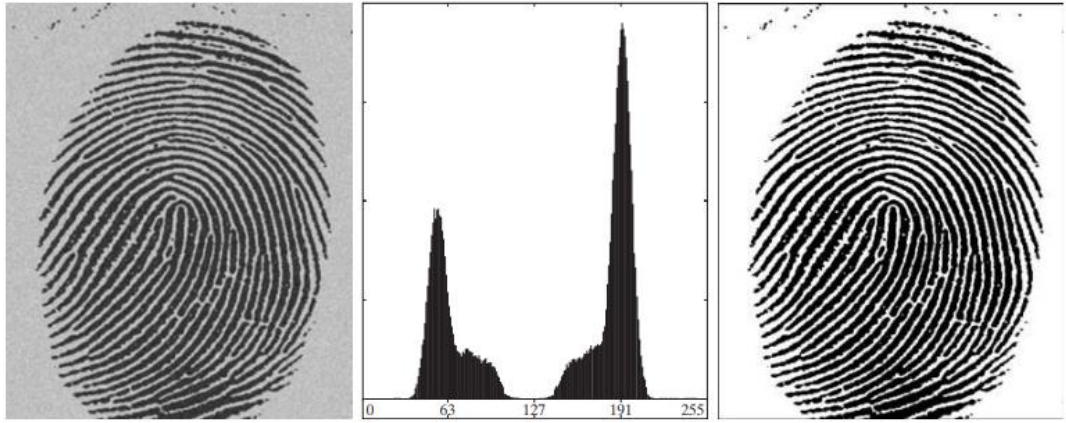
Giá trị ΔT cho phép điều chỉnh độ nhạy của thuật toán: nếu ΔT lớn, số lần lặp sẽ ít hơn, nhưng có thể không tối ưu. Nếu ΔT nhỏ, thuật toán sẽ lặp nhiều hơn để đạt kết quả chính xác hơn. Tùy vào độ quan trọng của bài toán, yêu cầu độ chính cao hay ưu tiên tốc độ hơn mà chúng ta có thể tùy chỉnh giá trị của ΔT là lớn hay nhỏ.

Giá trị trung bình của hình ảnh là một lựa chọn tốt cho ngưỡng khởi tạo vì nó đại diện cho cường độ trung bình trong toàn bộ hình ảnh.

Thuật toán này rất đơn giản và dễ thực hiện, tuy nhiên nó chỉ hiệu quả khi có sự phân biệt rõ giữa đối tượng và nền. Trong những trường hợp khác, phương pháp ngưỡng toàn cục đơn giản này có thể không đủ hiệu quả và cần các phương pháp phức tạp hơn.

2.1.2.1.3. Tìm ngưỡng toàn cục tối ưu bằng phương pháp Otsu

Phương pháp Otsu, được đặt theo tên của một nhà nghiên cứu người Nhật đã nghĩ ra ý tưởng cho việc tính ngưỡng một cách tự động *Nobuyuki Otsu* (大津展之, Ōtsu Nobuyuki). Thuật toán Otsu là một phương pháp để xác định ngưỡng phân đoạn ảnh tự động trong xử lý ảnh. Nó dựa trên việc phân tích biểu đồ phân bố điểm ảnh (histogram) của ảnh nhằm tìm ra một giá trị ngưỡng tối ưu để phân tách các vùng có cường độ sáng khác nhau. Phương pháp này tìm ngưỡng sao cho sự phân biệt giữa các vùng sáng và tối trong ảnh là lớn nhất. Dưới đây là hình ảnh ví dụ cho quá trình phân ngưỡng, từ trái qua phải là ảnh gốc, biểu đồ phân bố điểm ảnh (histogram), và hình ảnh kết quả sau khi được phân ngưỡng (hình ảnh được lấy từ Viện Tiêu chuẩn và Công nghệ Quốc gia Hoa Kỳ - National Institute of Standards and Technology):

Hình 2.3 Ví dụ phân ngưỡng bằng phương pháp Otsu

Phương pháp Otsu là một kỹ thuật phân ngưỡng ảnh tự động dựa trên phân tích thống kê. Phương pháp này được thiết kế để tìm ra ngưỡng tối ưu k^* nhằm phân chia các pixel của ảnh thành hai lớp sao cho phương sai giữa các lớp đạt giá trị cực đại, từ đó đảm bảo rằng các lớp này có sự phân biệt rõ ràng nhất về mức xám. Cụ thể, cho một ảnh có các mức cường độ xám rời rạc $i = 0, 1, \dots, L - 1$ và kích thước $M \times N$ pixel, số lượng pixel có mức xám i được ký hiệu là n_i . Tổng số pixel trong ảnh là $MN = n_0 + n_1 + n_2 + \dots + n_{L-1}$, và histogram chuẩn hóa p_i có thể được tính theo công thức:

$$p_i = \frac{n_i}{MN} \quad , \text{ với } i = 0, 1, \dots, L - 1.$$

Sau khi xây dựng histogram chuẩn hóa, ta chọn một ngưỡng k để phân ảnh thành hai lớp C_1 và C_2 . Lớp C_1 bao gồm các pixel có mức xám từ 0 đến k , còn lớp C_2 chứa các pixel có mức xám từ $k+1$ đến $L-1$. Xác suất để một pixel thuộc về lớp C_1 hoặc C_2 lần lượt là:

$$P_1(k) = \sum_{i=0}^k p_i \quad \text{và} \quad P_2(k) = \sum_{i=k+1}^{L-1} p_i = 1 - P_1(k)$$

Giá trị trung bình cường độ của hai lớp được tính lần lượt bởi:

$$m_1(k) = \frac{\sum_{i=0}^k i p_i}{P_1(k)} \quad \text{và} \quad m_2(k) = \frac{\sum_{i=k+1}^{L-1} i p_i}{P_2(k)}$$

Trong đó, giá trị trung bình tổng thể của ảnh là:

$$m(k) = \sum_{i=0}^{L-1} i p_i$$

Cường độ trung bình của toàn bộ hình ảnh (hay còn gọi là giá trị trung bình toàn cục) được tính bằng:

$$m_G = \sum_{i=0}^{L-1} i p_i$$

Tính hợp lệ của hai phương trình sau có thể được kiểm chứng bằng cách thay thế trực tiếp vào các kết quả trước đó:

$$P_1 m_1 + P_2 m_2 = m_G$$

$$P_1 + P_2 = 1$$

Ở đây, chúng ta đã bỏ qua chỉ số k tạm thời để làm rõ ký hiệu. Để đánh giá "độ tốt" của ngưỡng tại mức k , chúng ta sử dụng chỉ số chuẩn hóa, không có đơn vị:

$$\eta = \frac{\sigma_B^2}{\sigma_G^2}$$

Trong đó, σ_G^2 là phương sai toàn cục (tức là độ phân tán cường độ của tất cả các điểm ảnh trong hình:

$$\sigma_G^2 = \sum_{i=0}^{L-1} (i - m_G)^2 p_i$$

và σ_B^2 là phương sai giữa các lớp, được xác định như sau:

$$\sigma_B^2 = P_1(m_1 - m_G)^2 + P_2(m_2 - m_G)^2$$

Phương sai giữa các lớp (giữa hai lớp C1 và C2) được biểu diễn dưới dạng:

$$\begin{aligned} \sigma_B^2(k) &= P_1 P_2 [m_1 - m_2]^2 \\ &= \frac{(m_G P_1 - m)^2}{P_1(1 - P_1)} \end{aligned}$$

Cách viết này hiệu quả hơn một chút về mặt tính toán vì giá trị tổng thể m_G chỉ cần tính một lần, do đó chỉ cần tính hai tham số m và P_1 cho bất kỳ giá trị nào của k .

Ta thấy rằng khoảng cách giữa hai giá trị trung bình m_1 và m_2 càng lớn thì phương sai giữa các lớp σ_B^2 càng cao, thể hiện rằng phương sai giữa các lớp là thước đo khả năng phân tách giữa các lớp. Vì σ_G^2 là một hằng số, nên η cũng là một thước đo cho khả năng phân tách, và việc tối ưu hóa thước đo này tương đương với việc tối ưu hóa σ_B^2 . Mục tiêu là tìm ngưỡng k sao cho phương sai giữa các lớp được tối đa hóa, như đã đề cập ở phần đầu. Cần lưu ý rằng phương sai này chỉ bằng 0 khi tất cả các mức cường độ trong ảnh đều giống nhau, tức là chỉ có một lớp điểm ảnh duy nhất. Điều này đồng nghĩa với việc $\eta=0$ đối với một bức ảnh đồng nhất, vì không có khả năng phân tách nào giữa các điểm trong cùng một lớp.

Đưa chỉ số k vào, ta có kết quả là:

$$\eta(k) = \frac{\sigma_B^2(k)}{\sigma_G^2}$$

Trong đó:

$$\sigma_B^2(k) = \frac{[m_G P_1(k) - m(k)]^2}{P_1(k)[1 - P_1(k)]}$$

Do đó, giá trị ngưỡng tối ưu có thể được tìm thấy là k^* với giá trị của $\sigma_B^2(k^*)$ là lớn nhất:

$$\sigma_B^2(k^*) = \max_{0 \leq k \leq L-1} \sigma_B^2(k)$$

Nói cách khác, để tìm k^* , chúng ta chỉ cần đánh giá phương trình cho tất cả các giá trị nguyên của k (với điều kiện $0 < P_1(k) < 1$ thỏa mãn) và chọn giá trị k cho kết quả $\sigma_B^2(k)$ lớn nhất. Nếu có nhiều hơn một giá trị k cho kết quả tối đa, thường sẽ tính trung bình các giá trị k này để tìm giá trị tối ưu. Có thể chứng minh rằng luôn tồn tại giá trị tối đa với điều kiện $0 < P_1(k) < 1$. Việc đánh giá các phương trình cho tất cả các giá trị k là một quá trình tính toán tương đối đơn giản vì số lượng giá trị nguyên lớn nhất mà k có thể có là L .

Khi đã tìm được k^* , ảnh đầu vào $f(x,y)$ được phân đoạn như công thức đã nhắc đến ở phần trước:

$$g(x, y) = \begin{cases} 1 & \text{nếu } f(x, y) > k^* \\ 0 & \text{nếu } f(x, y) \leq k^* \end{cases}$$

Với $x = 0, 1, 2, \dots, M - 1$ và $y = 0, 1, 2, \dots, N - 1$.

Ngoài ngưỡng tối ưu, các thông tin khác về hình ảnh phân đoạn cũng có thể được rút ra từ histogram. Ví dụ, $P_1(k^*)$ và $P_2(k^*)$, là xác suất của các lớp tại ngưỡng tối ưu, biểu thị tỷ lệ diện tích mà các lớp (nhóm điểm ảnh) chiếm trong hình ảnh sau khi phân ngưỡng. Tương tự, các giá trị trung bình $m_1(k^*)$ và $m_2(k^*)$ là các ước lượng của cường độ trung bình của các lớp trong hình ảnh gốc.

Hệ số chuẩn hóa, được đánh giá tại giá trị ngưỡng tối ưu $\eta(k^*)$, có thể được sử dụng để đánh giá định lượng về độ tách biệt giữa các lớp, qua đó đưa ra ý tưởng về độ dễ phân ngưỡng của một hình ảnh cụ thể. Giá trị này nằm trong khoảng từ:

$$0 < \eta(k^*) \leq 1$$

Sau khi xác định ngưỡng tối ưu k^* , ảnh sẽ được phân ngưỡng: tất cả các pixel có giá trị nhỏ hơn hoặc bằng k^* sẽ được gán vào lớp nền (0), trong khi các pixel lớn hơn k^* sẽ thuộc lớp đối tượng (1). Phương pháp này hiệu quả vì chỉ cần tính toán dựa trên histogram của ảnh, giúp giảm thiểu thời gian và tài nguyên tính toán.

2.1.2.1.4. Sử dụng phương pháp làm mịn để nâng cao ngưỡng toàn cục

2.1.2.1.5. Sử dụng biên ảnh để cải thiện ngưỡng toàn cục

2.1.2.2. Ngưỡng cục bộ/thích ứng (adaptive thresholding)

...

(Viết chèn hoặc Copy - Paste special unformatted vào đây)

...

(Chèn hình vào đây)

Hình 2.1 (Viết chèn hoặc Copy - Paste special unformatted vào đây)

2.1.3. (Viết chèn hoặc Copy - Paste special unformatted vào đây)

...

(Viết chèn hoặc Copy - Paste special unformatted vào đây)

...

(Chèn hình vào đây)

Hình 2.2 (Viết chèn hoặc Copy - Paste special unformatted vào đây)

2.2. Phân đoạn dựa trên cạnh (Edge-based segmentation)

2.2.1. (Viết chèn hoặc Copy - Paste special unformatted vào đây)

...

(Viết chèn hoặc Copy - Paste special unformatted vào đây)

...

2.2.2. (Viết chèn hoặc Copy - Paste special unformatted vào đây)

...

(Viết chèn hoặc Copy - Paste special unformatted vào đây)

...

2.3. Phương pháp phân vùng ảnh dựa trên mạng nơ-ron tích chập (CNN)

2.3.1. (Viết chèn hoặc Copy - Paste special unformatted vào đây)

...

(Viết chèn hoặc Copy - Paste special unformatted vào đây)

...

2.3.2. (Viết chèn hoặc Copy - Paste special unformatted vào đây)

...

(Viết chèn hoặc Copy - Paste special unformatted vào đây)

...

2.4. Nghiên cứu, phân tích và ứng dụng mô hình học máy StartDist

2.3.1. (Viết chèn hoặc Copy - Paste special unformatted vào đây)

...

(Viết chèn hoặc Copy - Paste special unformatted vào đây)

...

2.3.2. (Viết chèn hoặc Copy - Paste special unformatted vào đây)

...

(Viết chèn hoặc Copy - Paste special unformatted vào đây)

...

2.5. Kết luận Chương 2

...

(Viết chèn hoặc Copy - Paste special unformatted vào đây)

...

CHƯƠNG 3 XÂY DỰNG ỨNG DỤNG PHÂN VÙNG ẢNH DỰA TRÊN MẠNG NƠ-RON TÍCH CHẬP VÀ MÔ HÌNH STARDIST

3.1. (Viết chèn hoặc Copy - Paste special unformatted vào đây)

3.1.1. (Viết chèn hoặc Copy - Paste special unformatted vào đây)

...

(Viết chèn hoặc Copy - Paste special unformatted vào đây)

...

3.1.2. (Viết chèn hoặc Copy - Paste special unformatted vào đây)

...

(Viết chèn hoặc Copy - Paste special unformatted vào đây)

...

(Chèn hình vào đây)

Hình 3.1 (Viết chèn hoặc Copy - Paste special unformatted vào đây)

(Chèn hình vào đây)

Hình 3.2 (Viết chèn hoặc Copy - Paste special unformatted vào đây)

...

(Viết chèn hoặc Copy - Paste special unformatted vào đây)

...

3.2. (Viết chèn hoặc Copy - Paste special unformatted vào đây)

3.2.1. (Viết chèn hoặc Copy - Paste special unformatted vào đây)

...

(Viết chèn hoặc Copy - Paste special unformatted vào đây)

...

3.2.2. (*Viết chèn hoặc Copy - Paste special unformatted vào đây*)

...

(Viết chèn hoặc Copy - Paste special unformatted vào đây)

...

3.3. Kết luận Chương 3

...

(Viết chèn hoặc Copy - Paste special unformatted vào đây)

...

KẾT LUẬN

...

(Viết chèn hoặc Copy - Paste special unformatted vào đây)

...

TÀI LIỆU THAM KHẢO

Tiếng Việt

1. ...

2. ...

3. ...

Tiếng Anh

4. ...

5. ...

6. ...

BẢN CAM ĐOAN

Tôi cam đoan đã thực hiện việc kiểm tra mức độ tương đồng nội dung luận văn qua phần mềm “**Kiểm Tra Tài Liệu**” một cách trung thực và đạt kết quả mức độ tương đồng không quá **11%** toàn bộ nội dung luận văn. Luận văn này sau khi đã kiểm tra qua phần mềm và bản cứng luận văn đã nộp để bảo vệ trước hội đồng. Nếu sai tôi xin chịu các hình thức kỷ luật theo quy định hiện hành của Học viện.

Hà Nội, ngày tháng năm 20##

Tác giả luận văn

Tên học viên

Kết quả kiểm tra trùng lặp #5370343

KiemTraTaiLieu

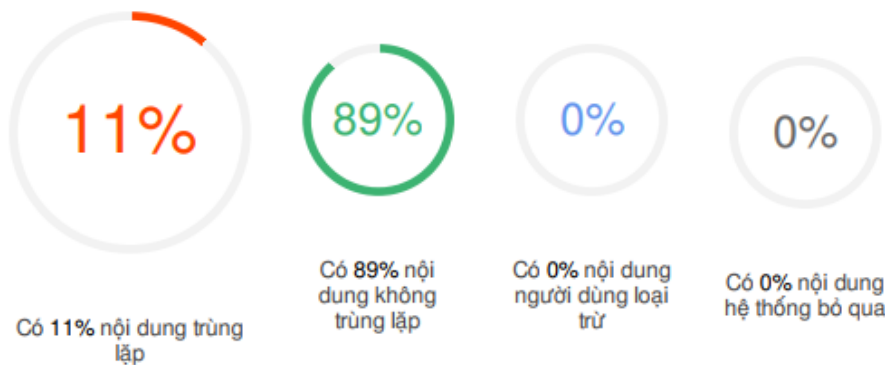
BÁO CÁO KIỂM TRA TRÙNG LẬP

Thông tin tài liệu

Tên tài liệu:	Xây dựng ứng dụng quản lý sinh viên tại Viện công nghệ thông tin và Truyền thông Lào
Tác giả:	Khamson Keovilay
Điểm trùng lặp:	11
Thời gian tải lên:	15:03 24/05/2023
Thời gian sinh báo cáo:	15:21 24/05/2023
Các trang kiểm tra:	71/71 trang

Kết quả kiểm tra trùng lặp

Nguồn trùng lặp tiêu biểu

123docz.net tailieu.vn

HỌC VIÊN
(Ký và ghi rõ họ tên)

NGƯỜI HƯỚNG DẪN KHOA HỌC
(Ký và ghi rõ họ tên)

PHỤ LỤC

CỘNG HOÀ DÂN CHỦ NHÂN DÂN LÀO
Hoà bình-Độc lập-Dân chủ-Thống nhất-Thịnh vượng

NHẬN XÉT
KẾT QUẢ ÁP DỤNG PHẦN MỀM QUẢN LÝ SINH VIÊN
TẠI VIỆN CÔNG NGHỆ THÔNG TIN VÀ TRUYỀN THÔNG LÀO

Tên đề tài đề án tốt nghiệp: “Xây dựng ứng dụng quản lý sinh viên tại viện công nghệ thông tin và truyền thông Lào”

Chuyên ngành: Khoa học máy tính

Mã chuyên ngành: 8.48.01.01

Họ và tên: Khamstone Keovilay

Hiện nay đang học tại: Học viện Công nghệ Bưu chính Viễn thông

Người hướng dẫn khoa học: TS. Nguyễn Tất Thắng

NỘI DUNG NHẬN XÉT

I/ Đánh giá chung về đề án tốt nghiệp:

Qua quá trình triển khai và ứng dụng vận hành hệ thống Quản lý sinh viên vào công tác quản trị của nhà trường. Nhà trường có những nhận xét sau :

Ưu điểm : Hệ thống sử dụng mô hình phát triển trên mạng LAN, các phân hệ nghiệp vụ tập trung nên việc triển khai dễ dàng và hiệu quả, giao diện dễ sử dụng và có thể sử dụng một cách hiệu quả, tốc độ nhập dữ liệu nhanh, tính bảo mật cao và hệ thống có tốc độ xử lý dữ liệu cao, hỗ trợ đầy đủ kết xuất theo yêu cầu quản lý của trường.

II/ Kết luận:

Đại diện của Viện công nghệ thông tin và truyền thông Lào đã đồng ý cho Ông Khamstone Keovilay xây dựng ứng dụng quản lý sinh viên tại Viện công nghệ thông tin và truyền thông Lào.

Viêng Chăn, ngày 23 tháng 05 năm 2023

Đại diện Viện công nghệ thông tin và
Truyền thông Lào

ສາຍຝັນ ບຸດຈັນທະລາດ